



# RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

## **„Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě v praxi OSPOD - Syndrom CAN - rozpoznání a právní řešení“**

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí  
Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR**

**Termín a místo konání: 15. července 2026 od 9:00  
online**

**Lektor:** JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

člen Poradního sboru Ministerstva práce a sociálních věcí pro sociálně-právní ochranu dětí, sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Syndrom CAN (Child Abuse and Neglect – týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte) je jedním z nejzávažnějších zásahů do práv dítěte, se kterým se pracovníci OSPOD i další odborníci setkávají. V médiích se opakovaně objevují tragické případy týraných, zneužívaných nebo zanedbávaných dětí a po každém podobném případě se znovu otevírá otázka, zda orgány sociálně-právní ochrany dětí, školy, zdravotnická zařízení a další instituce mohly zasáhnout dříve, důsledněji nebo efektivněji. Kritika přitom často směřuje právě vůči pracovníkům OSPOD, kteří bývají veřejností vnímáni jako hlavní garant ochrany dítěte.

Realita bývá podstatně složitější. Pracovníci OSPOD zpravidla rozhodují v situacích, kdy mají k dispozici pouze dílčí informace, musí vyvažovat právo dítěte na ochranu s právem rodičů na rodinný život a současně čelit riziku, že budou kritizováni jak za nedostatečný zásah, tak za zásah příliš intenzivní. Rozpoznání syndromu CAN proto neznamená pouze znalost jednotlivých forem týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte, ale také schopnost správně

vyhodnotit dostupné informace, identifikovat rizikové faktory, vést kvalitní dokumentaci a zvolit právně i odborně odpovídající postup.

Seminář nabídne komplexní pohled na problematiku syndromu CAN (Child Abuse and Neglect – týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte) z právního i praktického hlediska. Účastníci se seznámí s jednotlivými formami CAN, jejich typickými projevy, možnostmi včasného rozpoznání a právními nástroji ochrany dítěte. Pozornost bude věnována nejen fyzickému a sexuálnímu násilí, ale také psychickému týrání, zanedbávání, vystavování dítěte domácímu násilí či dalším méně nápadným formám ohrožení dítěte. Významnou součástí programu bude práce s rizikovými a ochrannými faktory, vedení spisové dokumentace, důkazní význam jednotlivých zjištění a mezioborová spolupráce.

Školení současně podrobně vysvětlí právní rámec ochrany dítěte, oznamovací povinnosti, možnosti zásahu OSPOD, policie a soudů i pravidla spolupráce mezi jednotlivými institucemi. Účastníci získají praktické návody pro vedení rozhovorů s dítětem, zachycení důležitých skutečností do spisové dokumentace, přípravu podkladů pro soudní nebo trestní řízení a realizaci ochranných opatření. Součástí bude rovněž rozbor aktuální judikatury, doporučení veřejného ochránce práv, metodických materiálů a kazuistik vycházejících z reálných případů.

Cílem semináře není hledat viníky jednotlivých tragických událostí, ale posílit odbornou jistotu pracovníků, kteří nesou odpovědnost za ochranu dětí. Účastníci si odnesou praktické znalosti a postupy, které jim pomohou rozpoznat ohrožení dítěte včas, správně je právně vyhodnotit a přijmout opatření odpovídající nejlepšímu zájmu dítěte.

#### **Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:**

- rozpoznat příznaky syndromu CAN a jejich význam
- zahájit správný postup v případě podezření na CAN
- jednat v souladu se zákonnými povinnostmi
- spolupracovat s dalšími institucemi v souladu s právem
- zajišťovat bezpečí dítěte přiměřeným a zákonným způsobem
- respektovat práva dítěte v celém procesu
- vést dokumentaci s důkazním významem
- vyhnout se nejčastějším chybám v právním posouzení situace
- připravit věc k předání policii nebo soudu
- podpořit dítě i v procesu po zásahu

#### **Obsah kurzu:**

##### **1. Definice a formy syndromu CAN**

- právní a odborná definice CAN
- fyzické, psychické, sexuální zneužívání a zanedbávání
- přímé a nepřímé projevy ohrožení dítěte
- syndrom týraného dítěte, svědek domácího násilí
- definice podle trestního práva a zákona o SPOD
- rozdíl mezi týráním a výchovnou chybou
- význam kontextu a opakování
- kazuistiky a ilustrativní příklady

##### **2. První signály a jejich vyhodnocení**

- jak se CAN může projevit (chování, zdravotní stav, řeč)
- role školy, lékaře, sousedů, veřejnosti

- význam pozorování a pečlivé dokumentace
- rozdíl mezi podezřením a důkazem
- přímý rozhovor s dítětem – pravidla a limity
- signály v rodinné dynamice a komunikaci
- úloha anonymních podnětů
- včasná identifikace jako prevence eskalace

### **3. Právní rámec ochrany dítěte při podezření na CAN**

- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník – skutkové podstaty
- oznámení podezření na trestný čin (§ 367 a § 368 TZ)
- správní řízení a předběžná opatření
- opatření bez souhlasu rodičů – § 15 jiných zákona o SPOD
- postavení dítěte v řízení a kolizní opatrovník
- důkazní význam výpovědi dítěte
- odpovědnost pracovníka za nečinnost či nesprávný zásah

### **4. Mezioborová spolupráce a postup v praxi**

- OSPOD – Policie ČR – zdravotníci – školy – soudy
- koordinace postupů při zásahu
- předávání informací – právní rámec a ochrana údajů
- případové konference a jejich dokumentace
- právo dítěte na podporu a ochranu
- role kurátora pro děti a mládež
- krizové situace a jejich řízení
- standardy spolupráce podle metodických pokynů

### **5. Výslech dítěte – právní pravidla a etické limity**

- specifika výslechu dítěte v trestním řízení
- podmínky opakovaného výslechu a jeho rizika
- nahrávání, přítomnost psychologa, vhodné prostředí
- přiměřenost otázek a ochrana dítěte před sekundární viktimizací
- právní zastoupení dítěte při výslechu
- výslech jako důkaz – co soud akceptuje
- doporučení veřejného ochránce práv
- judikatura k (ne)přípustnosti výpovědi

### **6. Ochranná a preventivní opatření**

- okamžité zajištění bezpečí dítěte – právní možnosti
- dohled, omezení styku, nařízení léčby, umístění
- plán ochrany dítěte – obsah a závaznost
- spolupráce s pěstouny, ZDVOP, zařízeními
- návrh na omezení nebo zbavení rodičovských práv
- trestněprávní následky pro rodiče či pečující osobu
- opětovné začlenění dítěte do rodiny
- sledování vývoje a plán nápravy

### **7. Práva dítěte a jeho právní zastoupení**

- právo být slyšeno a právo na právní ochranu
- role kolizního opatrovníka, OSPOD a advokáta
- zachování důstojnosti dítěte při zásahu
- informování dítěte způsobem odpovídajícím věku
- zapojení dítěte do rozhodovacího procesu
- omezení, která chrání dítě před stresem

- pravidla pro informování dítěte o výsledku řízení
- právo na nápravu v případě pochybení

#### **8. Doporučení z judikatury a praxe**

- rozhodnutí ÚS, NSS a trestních soudů k CAN
- stanoviska MPSV a veřejného ochránce práv
- kritika špatné dokumentace a ne pružného zásahu
- doporučený postup při podezření na CAN
- správná argumentace v návrzích a rozhodnutích
- judikatura k selhání státu při ochraně dítěte
- příklady dobré praxe z ČR i zahraničí
- právní věty k odůvodnění zásahu či ochranného opatření

#### **9. Diskuse a závěr školení**